

8. Національна академія педагогічних наук України. Інтеграція міждисциплінарного підходу в освіті // Освітні реформи в Україні. – 2022. – №6. – С. 33–40.

9. Ткаченко О. П. Роль міждисциплінарних проєктів у розвитку системного мислення // Педагогіка і практика. – 2020. – №9. – С. 50–57.

10. Зязюн І. А. Фактори мотивації до навчання у сучасному освітньому середовищі // Психологія навчання. – 2021. – №2. – С. 12–19.

11. Хомич Л. М. Емоційний інтелект як основа стійкої мотивації // Науковий вісник психології. – 2022. – №4. – С. 88–95.

12. ЮНЕСКО. Цифровізація освіти: глобальні виклики та перспективи. – Париж: ЮНЕСКО, 2022. – 65 с.

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА

Цепович І., здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти,

Державний біотехнологічний університет, Україна

ORCID: <https://orcid.org/00090003-7537-7275>

E-mail: tsepovich@btu.kharkov.ua

У педагогіці вищої школи вважається загальноновизнаним, що професійні вимоги до педагога повинні складатися з трьох основних комплексів: загальногромадянські риси; властивості, що визначають специфіку педагогічної професії; спеціальні знання, уміння й навички з предмета (спеціальності). Професійна діяльність викладача вищої школи вимагає наявності певних особистісних якостей, соціально-психологічних рис і педагогічних здібностей.

Практика показує, що в процесі професійної діяльності як молоді педагоги, так і більш досвідчені припускаються деяких помилок у педагогічній техніці, що знижують ефективність навчально-виховного процесу:

- невміння розмовляти зі студентом;
- невміння стримати або, навпаки, виявити гнів;

- невміння подолати невпевненість;
- невміння обирати відповідну позу, необхідний жест;

На сьогодні в Україні відбувається становлення нової системи освіти, орієнтованої на входження у світовий освітній простір. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії і практиці навчально-виховного процесу. Перед вищою школою поставлено нові цілі і завдання, основним напрямом діяльності якої має стати задоволення потреб особистості в знаннях, які б можна було використовувати залежно від нових умов перетворення суспільства. А це насамперед вимагає належного кадрового супроводу, впровадження науковообґрунтованої підготовки викладацьких кадрів для вищої школи.

Існує кілька підходів щодо визначення педагогічної майстерності та її складників. Н. Кузьміна, М. Кухарів визначають її як «найвищий рівень педагогічної діяльності, ... що виявляється в тому, що за відведений час педагог досягає оптимальних наслідків»

А. Щербakov розуміє педагогічну майстерність як «синтез наукових знань, вмінь і навичок методичного мистецтва і особистих якостей педагога» .

Ш. Амонашвілі не дає чіткої дефініції педагогічної майстерності, але виокремлює її основні риси: «Бути майстром педагогічної справи – це означає мати вихідну позицію, ... яка є особистісно-гуманною ... це яскрава особистість, мудра, чуйна, доброзичлива і принципова людина ... це першодослідник теоретичних рекомендацій, який може їх переконливо довести або спростувати... Його творчість може збагатити педагогічну науку та практику новими висновками, дати початок новим ідеям і підходам» .

У вітчизняній педагогічній науці найґрунтовніше до цієї проблеми підійшли вчені та педагоги кафедри педагогічної майстерності Полтавського педагогічного інституту імені В. Г. Короленка на чолі з академіком АПН України І. Зязюном. Основні положення їхніх опрацювань містяться у навчальному посібнику «Основи педагогического мастерства» [6] і підручнику «Педагогічна майстерність» [7].

Висновки.

Все вищесказане дозволяє сформулювати проблему професійно-педагогічної підготовки викладача: який зміст і які форми організації професійно-педагогічної підготовки інженера-викладача технічного коледжу та викладача коледжу з невиробничої сфери дозволять забезпечити ефективне підвищення його педагогічного рівня. Дана проблема потребує негайного вирішення.

Бібліографічний список:

1. Абдулліна О. А. Загальнопедагогічна підготовка вчителя у системі вищої педагогічної освіти/Оксана Олексіївна Абдулліна. - М: Освіта, 1990. - 142 с.
2. Абросімова Г. Ст. Інтегративно-компонентний підхід до педагогічної творчості/Г. Ст. Абросімова // Нові дослідження, у педагогічних науках. - 1991. - Вип. 1. - З. 62-64.
3. Ананьев Б.Г. Людина – предмет / Борис Григорович Ананьев. - Л.: Вид-во ЛДУ, 1968. - 339 с.
4. Балашова С. П. Формування дослідницьких умінь у студентів педагогічного коледжу в процесі вивчення природознавчих дисциплін: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Балашова Світлана Пилипівна. - К., 2000. - 274 с.
5. Барбіна Є. С. Формування педагогічної майстерності в системі безперервної педагогічної освіти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. пед. наук: спец. 13. 00. 04 «Теорія і методика професійної освіти» / Є. С. Барбіна. - К., 1998. - 36 с.
6. І. Зязюн. «Основи педагогического мастерства»
7. І. Зязюн. підручнику «Педагогічна майстерність» .